

Ejder

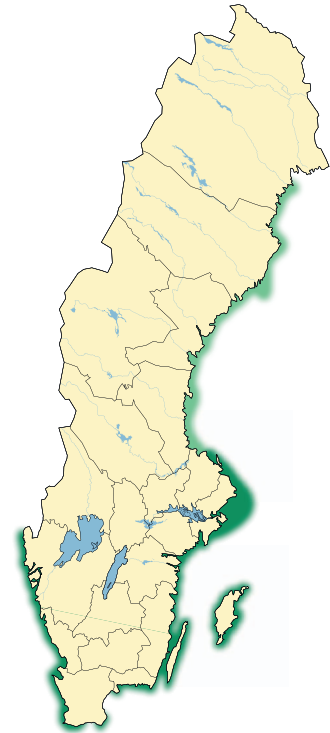
Somateria mollissima

Rödlistekategori: Nära hotad (NT)

Fotograf: Mikael Nord

Varför är ejder rödlistad?

Ejderen ökade kraftigt i antal fram till mitten av 1990-talet. Därefter har en påtaglig minskning konstaterats som förväntas fortsätta framåt i tiden, kanske med upp mot 50 % de kommande 20 åren. Den förväntade populationsminskningen medför att arten rödlistas i kategorin *Nära hotad* (NT) enligt A-kriteriet.

Ekologi

Ejderen förekommer längs alla våra kuster, från Bohuslän via Skåne till Norrbotten. Det totala antalet par i Sverige beräknas till cirka 360 000, dvs. ejdern kan fortfarande betraktas som en allmän fågel. Boet placeras på öar och skär, skyddat under en buske, av ett stenblock, en tuva eller något liknande. Födan utgörs av musslor, främst blåmusslor. Ungarna kräver emellertid små kräftdjur som föda de första tio dagarna. Ejdern övervintrar huvudsakligen i vattnen runt Danmark.

Hotfaktorer

Orsaken till den pågående och prognostiserade minskningen av antalet ejdrar är än så länge okänd. Liksom för alfågel finns en hypotes om att det kan bero på förändringar i tillgång på musslor av lämplig kvalitet. En annan möjlig orsak kan vara brist på vitamin B1 (thiamin). Thiaminbrist har konstaterats hos ejder i Stockholms skärgård och dess effekter är likartade som hos måsfåglar, med bl.a. beteenderubbning och förlamning som följd.

Åtgärder

Forskning har påbörjats avseende musslornas energistatus och om musslorna minskar i antal och utbredning. Om detta konstateras är det nödvändigt att snarast utreda bakomliggande orsaker. Även vad gäller vitamin B1 så pågår forskning, bl.a. försöker man finna en förklaring till vad som orsakar bristen hos fåglar.

Övrigt

Ejderboet består till stor del av dun som honan plockar från kroppen. Dunet har en fantastisk värmeförmåga och insamlas fortfarande på Island och i Norge för att bl.a. användas till duntäck-
en. Ejderdunstäcken kan kosta upp emot 40 000 kr.

Ejdern är exempel på en art som rödlistas p.g.a. en prognostiserad framtida minskning.